

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT
Statsråden

KOPI

Fylkesmennene

Deres ref

Vår ref
201001048 -1

Dato
05.07.2010

Økt innsats på kontroll og håndhevelse av foryngelsesbestemmelsene i forskrift om bærekraftig skogbruk.

Tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) viser en ytterligere nedgang i planteaktiviteten fra 2008 til 2009. I 2009 ble det bare satt ut 22,7 millioner planter i norsk skogbruk, noe som er mer enn en halvering av plantetallet fra 90-tallet. Avvirkingen av gran har vært relativt konstant i samme periode. Planteaktiviteten inneværende sesong tyder heller ikke på noen økning, og planteskolene regner med å måtte kaste ca 2,3 millioner overskuddsplanter etter endt vårsesong, noe som er sterkt beklagelig.

Departementet har mottatt henvendelser om denne situasjonen både fra enkelte av Fylkesmennene og fra Norskog, og Skogeierforbundets kampanje "Tid for skog" peker på de samme utfordringene. Foryngelsesfeltkontrollen har i flere år vist at om lag 40% av skogarealet har foryngelsesfelter med for lavt plantetall av gode framtidspanter. Aktivitetsstatistikken fra skogfondsregnskapet til den enkelte skogeiendom, viser også misforhold mellom nivået på hogst av gran og etterfølgende planteaktivitet. Eksempelvis har 1800 skogeiere avvirket mer enn 500 kubikkmeter gran hver seg i perioden 2006-2007 uten at det er registrert etterfølgende planting på disse eiendommene. Samlet volum av denne avvirkningen utgjør 1,5 millioner kubikkmeter grantømmer. Noe av dette kan være tynning, hogst til veier, mangelfull registrering i statistikken osv, men forutsatt 15 kubikkmeter tømmer pr. daa tilsvarer dette et etterslep i størrelsesorden 15 millioner planter for disse to årene. Hvis den lave planteaktiviteten vedvarer, vil dette få klart negative konsekvenser for fremtidige avvirkningsmuligheter og skogens fremtidige karbonopptak.

Etter at den nye skogbruksloven ble vedtatt i 2005, ble det i 2006 innført en ny forskrift om bærekraftig skogbruk. Skogeieren skal etter denne forskriften sørge for tilfredsstillende foryngelse innen 3 år etter hogst og se til at det er samsvar mellom

hogstform og foryngelsesmetode. Skogeieren utløser sin egen foryngelsesplikt gjennom beslutningen om å avvirke.

Denne situasjonen kan ikke fortsette, men krever snarlige tiltak. Det er kommunenes oppgave å føre tilsyn med kravet til foryngelse etter bærekraftforskriften, og Fylkesmannen kan gi utfyllende retningslinjer for slik kontroll. Landbruks- og matdepartementet ber med dette Fylkesmennene om å følge opp kommunenes pålagte ansvar på dette feltet. Fylkesmennene kan ved å kjøre rapport s525 i skogavgiftssystemet utarbeide en kommunevis oversikt over sammenhengen mellom granavvirkning og skogplanting på den enkelte skogeiendom i siste 5 års periode.

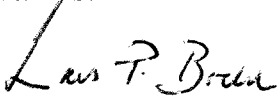
Departementet ber kommunene om å umiddelbart varsle berørte skogeiere om at en slik forsterket kontroll vil bli gjennomført i 2010 og 2011. Vi må imidlertid komme i gang med slik ekstra kontroll umiddelbart, og det er derfor nødvendig at kommunene allerede i høst iverksetter kontroll av minst 10 av de skogeiendommene i kommunen som har størst misforhold mellom planteaktivitet og granavvirkning i perioden 2006-2007, og som i løpet av de samme årene f eks har hogd mer enn 500 m³ grantømmer.

Manglende planting kan ha naturlige årsaker som at grantømmer er tatt ut som tynning, at arealene er klargjort for naturlig foryngelse eller at rapportering til skogfondsregnskapet er mangelfull. Dersom arealene ved kontroll ikke er tilrettelagt for foryngelse i tråd med forskriftens bestemmelse, skal det vurderes hvilken reaksjon som er aktuell ut fra forskriftens og skogbrukslovens straffebestemmelser.

For å understøtte skogbruksstyresmaktens kontrollarbeid, vil Landbruks- og matdepartementet ta initiativ til å få utarbeidet en metodikk for innsamling av nødvendig dokumentasjon på eventuelle brudd på foryngelsesforskriften. Dette skal foreligge snarest mulig etter sommerferien 2010 og opplegget vil bli drøftet med skogeierne organisasjoner, Norsk institutt for skog og landskap, Skogbrukets Kursinstitutt og Statens Landbruksforvaltning som får et ansvar for å koordinere denne prosessen.

Jeg ber om at Fylkesmennene prioriterer denne saken høyt og proaktivt. For å sikre fremtidig virkestilgang og for å kunne utnytte skogens positive muligheter i klimasammenheng er det nødvendig å bruke både "gulrot og pisk" for å nå målene i skogpolitikken. Skogbruket i Norge drives med utgangspunkt i mottoet om "frihet under ansvar" – denne situasjonen illustrerer at det er nødvendig å gi økt oppmerksomhet om ansvaret.

Med hilsen

Lars Peder Brekk